

Ζ' ΣΥΝΑΞΙΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Καινούργιο Λαμίας, 17-20 Αύγουστου 1972

Ἀποτελεῖ πλέον ἀναντίρρητον πραγματικότητα διὰ τὸν θεολογικὸν κόσμον τῆς χώρας ἡμῶν ἡ κατ' ἔτος σύναξις νέων Ὁρθοδόξων θεολόγων, Ἑλλήνων καὶ μὴ, εἰς ὑπεύθυνον ἐρευνητικὸν διάλογον καὶ κοινωνίαν ἀδελφωσύνης. Ἡ σύγκλησις καὶ πραγματοποίησις τῶν συνάξεων τούτων (ἀπὸ τοῦ 1966 καὶ ἐξῆς) ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὴν συναίσθησιν εὐθύνης ἀπέναντι τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς κοινωνίας, τὴν ὅποιαν καλεῖται ἡ Ἐκκλησία νὰ προσεγγίσῃ καὶ μεταμορφώσῃ. Εἰς τοῦτο ἀκριβῶς ἀνταποκρίνεται καὶ ὁ γενικὸς σκοπὸς τῶν Συνάξεων αὐτῶν, δηλ. εἰς τὴν μελέτην φλεγόντων προβλημάτων τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως, εἰς συνεχῆ ἐπιπελάσασιν καὶ οἰκειοποίησιν τῆς Ὁρθοδόξου θεολογικῆς παραδόσεως, εἰς τὴν ἐνημέρωσιν ἐπὶ τρεχουσῶν θεολογικῶν τάσεων καὶ συναφῶν προβληματισμῶν, εἰς τὴν δημιουργικὴν ἐπαφὴν μετὰ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος καὶ τελικῶς εἰς τὴν ἀναζωπύρῃσιν πνευματικῶν καὶ λειτουργικῶν βιωμάτων. Ἐκ τούτων καταφαίνεται, ὅτι αἱ Συνάξεις αὗται δὲν εἶναι ὡς τὰ ποικίλα θεολογικὰ ἐπιστημονικὰ συνέδρια, τὰ ὅποια ἀποσκοποῦν εἰς τὴν μελέτην εἰδικῶν θεολογικῶν θεμάτων. Πολλῶ μᾶλλον αὗται ἀποτελοῦν τὸν χώρον γνωριμίας καὶ ἐπαφῆς τῶν νέων θεολογικῶν δυνάμεων τοῦ τόπου, συνειδητοποιήσεως τῶν κοινῶν προβλημάτων καὶ εὐθυνῶν ὡς ἐκ τούτου αὗται ἀποτελοῦν ἄμεσον ἀνάγκην ζωῆς καὶ θεολογικῆς υπάρξεως τῶν ἀποτελούντων αὐτὰς θεολόγων. Οὐδεὶς προδιαγεγραμμένος σκοπὸς ὑπάρχει παρὰ μόνον ἡ συναίσθησις χρέους ἔναντι τῆς Θεολογίας καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ ἐφετεὶνὴ Σύναξις ἔλαβε χώραν εἰς τὴν παρὰ τὸ Καινούργιο Λαμίας κατασκηνωτικὴν περιοχὴν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Φθιώτιδος, ὑπὸ τὴν φιλοξενίαν καὶ προεδρίαν τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 17-20 Αύγουστου. Εἰς αὐτὴν συμμετέσχον 95 ἑλληνες θεολόγοι, ὡς ἐπίσης καὶ Μητροπολίται, Καθηγηταί, Κληρικοὶ ἐξ ἄλλων Ὁρθοδόξων χωρῶν, παρατηρηταὶ κ.λ.π. Τὸ θέμα τῆς Συνάξεως ἦτο: «Τὸ γεγονός τῆς σωτηρίας σήμερον». Ἐπὶ μέρους πλευρᾶς τοῦ θέματος αὐτοῦ παρουσίασαν οἱ κάτωθι ὁμιληταί: 1. Χρ. Γιανναράς, Δ.Θ. (Ἀθήναι): «Τὸ πρόβλημα τῆς γλώσσης στὸν εὐαγγελισμὸ τῆς σωτηρίας σήμερον». 2. Ν. Μαρτσούκας, Ὑφηγητῆς (Θεσ/κη): «Σωτηρία καὶ Ἱστορία». 3. Π. Νέλλας (Ἀθήναι): «Ἡ σωτηρία καὶ ὁ θάνατος». 4. Ἀρχμ. Ἀθ. Γεβτιτς, Δ.Θ. (Παρίσιοι): «Ἡ ἄσκησις ὡς ὄρος σωτηρίας». 5. Ἡλ. Βουγαράκης (Ἀθήναι): «Ἡ ἀγάπη ὡς σύγχρονος ἐρμηνεῖα τοῦ μυστηρίου τῆς σωτηρίας» καὶ 6. Γ. Τσαναῆς (Θεσ/κη): «Ἡ σωτηρία ὡς ἐλπίς καὶ διακονία». Τὰ ὡς ἄνω θέματα συνεζητήθησαν εἰς ὀλομελεῖς συνεδρίας καὶ εἰς ἐπὶ μέρους ὁμάδας ἐργασίας. Μεθ' ἑκάστην εἰσήγησιν ἐγένετο συζήτησις στρογγύλης τραπέζης 4 μόνον συνεδρῶν, οἵτινες ἔθετον τὰ κύρια θέματα καὶ προβλήματα αὐτῆς. Οὕτω διηκολύνοντο τὰ μέγιστα αἱ ἐν ὀλομελείᾳ καὶ ὁμίλοις συζητήσεις.

Κατὰ τὴν παρουσίαν τῶν ὡς ἄνω θεμάτων ὡς καὶ κατὰ τὰς συζητήσεις ἐμελετήθησαν συγκεκριμένα ἐπὶ μέρους θέματα, τὰ ὅποια προβάλλονται εἰς τὴν σύγχρονον κοινωνίαν. Συμφώνως πρὸς τὸν χαρακτήρα τῶν Συνάξεων, δὲν ἀνεζητήθησαν λύσεις καὶ ἀπαντήσεις ἐπὶ τῶν τεθέντων ζητημάτων. Ἀπλῶς ἀντηλλάγησαν ἐλευθέρως ἀπόψεις, προσβλήθησαν αἱ χαρακτηριστικαὶ ὀρθόδοξοι κατευθύνσεις καὶ ἐπεσημάνθησαν τὰ σημεῖα συμ-

φωνίας ἢ διαφωνίας. Δὲν κρίνεται ἐνταῦθα σκόπιμος ἡ παράθεσις τῶν κεντρικῶν ἰδεῶν τῶν εἰσηγήσεων, δεδομένου ὅτι, συμφῶνως πρὸς καθιερωθεῖσαν τάξιν, αὗται ἐκδίδονται τύποις καὶ κυκλοφοροῦν εὐρέως. "Ἄλλωστε ἡ σημασία ἐκάστης συνάξεως ἐγκρίεται εἰς αὐτὸ τὸ γεγονός τῆς πραγματοποιήσεώς της. "Ἐκαστος σύνοδος ἀποκομίζει ἐξ αὐτῆς ὅ,τι οὗτος θεωρεῖ σοβαρὸν καὶ ὄριμον.

Ἡ σημασία τῶν Συνάξεων Ὁρθοδόξων Θεολόγων δὲν πρέπει νὰ ὑποτιμηθῇ. Αὗται ἀποτελοῦν τὸ ἐργαστήριον, ἐνθα συγκεντρώνονται θεολόγοι τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν καὶ ἀνταλλάσσουν ἀπόψεις, συμμερίζονται τὰς κοινὰς ἀγωνίας, συνειδητοποιοῦν τὰ προβλήματα, ζητοῦν λόγον διὰ τὴν πίστιν καὶ συναισθάνονται τὴν κοινὴν εὐθύνην ἐναντι τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου. Ἡ ἐργασία αὕτη δὲν συντελεῖται μόνον κατὰ τὸν σύντομον χρόνον τῆς Συνάξεως. Κατὰ τὴν διάρκειαν ὀλοκλήρου τοῦ ἔτους συνέρχονται ἐλεύθεροι κύκλοι ἐργασίας ἐν Ἀθήναις καὶ Θεσσαλονίκῃ, ἐν οἷς μελετῶνται συστηματικῶς τὰ ἐπὶ μέρους θέματα ὡς καὶ τὸ γενικὸν τοιοῦτον, τὸ ὁποῖον ἐγκρίνεται κατὰ τὴν θερινὴν Σύναξιν, οὕτως ὥστε αὕτη ἀποτελεῖ τὸ τελικὸν στάδιον μελέτης καὶ ἐπεξεργασίας ἐνὸς ὀλοκλήρου ἔτους. Ἡ ἐργασία τῶν Συνάξεων αὐτῶν ὑλοποιεῖται εἰς τόμους συμποσίων, ὡς εἶναι οἱ 6 τόμοι τοῦ Σεμιναρίου Θεσσαλονίκης καὶ οἱ δύο τόμοι, περιέχοντες τὰς εἰσηγήσεις τῶν Συνάξεων τῶν ἐτῶν 1970 καὶ 1971. Πέραν τούτου ὁ ὑπεύθυνος διάλογος, ἡ σοβαρὰ ἔρευνα, ὡς καὶ αἱ ἀπὸ κοινοῦ λατρευτικαὶ ἐκδηλώσεις, τροφοδοτοῦν τὸν θεολογικὸν στοχασμὸν τῶν μελῶν τῶν Συνάξεων καὶ συμβάλλουν εἰς τὴν συνειδητοποίησιν τῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν τῆς Ὁρθοδόξου θεολογίας, ἰδίᾳ εἰς τὰ νεώτερα μέλη αὐτῶν.

Αἱ Συνάξεις Ὁρθοδόξων Θεολόγων ἀποτελοῦν ἐκδήλωσιν ζωῆς τοῦ σώματος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐπαγγελίαν διὰ τὰ καθ' ἡμᾶς θεολογικὰ γράμματα. Ἡ μέχρι τοῦδε συντελεσθεῖσα ἐργασία κατέδειξεν, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ συνειδητοποιηθῇ ἡ σημασία τῶν Συνάξεων αὐτῶν ἐκ μέρους τῆς ἐπισήμου Ἐκκλησίας καὶ νὰ διοχετευθοῦν αἱ δυνάμεις αὐτῶν εἰς συγκεκριμένους προγραμματισμοὺς αὐτῆς.

I. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ